

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
1	18	<p>פרק ראשון: מינהל (72 נקודות)</p> <p>תשובה מלאה על כל אחת מהשאלות בפרק זה מזכה ב-18 נקודות. מותר לנבחן לענות, באופן מלא או חלקי, על מספר שאלות כרצונו, אך סך הנקודות שיוכל לצבור בפרק זה לא יעלה על 72 נקודות.</p> <p>שינוי ארגוני</p>		
	8	<p>א. שני גורמים שהובילו לשינוי ארגוני ברשת, וציטוט מתאים לכל גורם:</p> <p>1. <u>גורם הרווח / ההישרדות / גורם כלכלי:</u> "כמחצית מהלקוחות ביטלו את המינוי שלהם למכונים", או: "רכישת הבגדים ממקור אחר ייקרה מאוד את העלויות ולא הייתה כדאית".</p> <p>2. <u>גורם פוליטי / גאוראסטרטגי:</u> "עם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל" נקלעה הרשת לקשיים. כ-100 מעובדי הרשת גויסו לשירות מילואים", או: "לא ניתן עוד להמשיך ולייבא את בגדי הספורט מסין משום שנכפה על אוניות ישראליות לשנות את מסלולן לארץ".</p> <p>3. <u>גורם חברתי:</u> שינוי בסביבה החברתית של הארגון המביא לשינוי במדיניות ההשמה והתעסוקה: "כ-100 מעובדי הרשת גויסו לשירות מילואים, כשליש משאר העובדים סירבו להגיע לעבודה וכמחצית מהלקוחות ביטלו את המינוי שלהם למכונים"</p>	100	<p>2 × 25% לכל גורם; 2 × 25% לכל ציטוט</p>
	6	<p>ב. תתקבל אחת משתי התשובות האלה:</p> <p>- סוג השינוי הנדרש לדעתם של שיר ועומרי הוא שינוי אנושי. המנהלים החליטו לגייס עובדים חדשים למכונים. שינוי אנושי הוא בין השאר שינוי ההרכב האנושי בארגון או שינוי במצבת העובדים בארגון.</p> <p>- סוג השינוי הנדרש לדעתם של שיר ועומרי הוא שינוי מהמעלה הראשונה. בשינוי מסוג זה הפתרונות ניתנים להחלה באמצעות התאמות ו"כוונונים" פנימיים, בעוד המערכת נותרת יציבה באופן בסיסי. השינוי שהוצע, של גיוס עובדים חדשים, שימור לקוחות וגיוס לקוחות חדשים, הוא שינוי שמציע פתרונות בתוך המצב הקיים, ללא שינוי מבני או אסטרטגי של הארגון.</p>	100	<p>50% לסוג השינוי; 50% לנימוק</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה**, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה																					
	4	<p>ג. מנהלי הסניפים יכולים לשכנע את עובדיהם לתמוך בשינוי באמצעות הדרכים האלה (מספיקה דרך אחת לניקוד מלא):</p> <ul style="list-style-type: none"> - הפעלת סוכן שינוי: נושא תפקיד בארגון או מחוצה לו שמבין את הדחיפות בהחלת השינוי ואשר יש לו יכולת השפעה בארגון. - שיתוף העובדים בתהליך השינוי: שיחות והסברה מדוע מתחייב השינוי ומה ההיגיון שבו - יפחית התנגדות ואולי יגביר את שיתוף הפעולה ואת המחויבות שלהם לשינוי. - הענקת ביטחון תעסוקתי: הבטחת המשך ההעסקה של העובדים לאורך זמן יכולה להפחית את חרדות העובדים ואת אי-הוודאות שחוו מן השינוי. - תמיכה רגשית ועזרה לעובדים המתקשים לקבל את השינוי. - הקמת קואליציה פנים-ארגונית לתמיכה בשינוי, כגון גיוסם של עובדים אחדים מכל סניף שיפעלו לשכנע את חבריהם לעבודה בנחיצות השינוי. 	100																						
2	18 6	<p>א. מבוא לתורת הארגון ויזמות השלמת הטבלה עבור חמישה קריטריונים:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>קריטריון</th> <th>חברת ברוש בע"מ</th> <th>גל טכנולוגיות ייצור</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>תחום הפעילות</td> <td>יצרני, מסחרי</td> <td>ידע, יצרני</td> </tr> <tr> <td>מגזר/מטרות הפעילות</td> <td>המגזר הפרטי/ עסקי / הפקת רווחים</td> <td>המגזר הפרטי/ עסקי / הפקת רווחים</td> </tr> <tr> <td>מרחב פעילות גאוגרפי</td> <td>מקומי (לוקלי)</td> <td>מקומי, עולמי (גלובלי)</td> </tr> <tr> <td>תהליכי ייצור</td> <td>המוני, סדרתי</td> <td>יחידני</td> </tr> <tr> <td>טכנולוגיה</td> <td>LOW TECH</td> <td>HIGH TECH</td> </tr> <tr> <td>צורת הבעלות</td> <td>חברה בע"מ</td> <td>שותפות</td> </tr> </tbody> </table>	קריטריון	חברת ברוש בע"מ	גל טכנולוגיות ייצור	תחום הפעילות	יצרני, מסחרי	ידע, יצרני	מגזר/מטרות הפעילות	המגזר הפרטי/ עסקי / הפקת רווחים	המגזר הפרטי/ עסקי / הפקת רווחים	מרחב פעילות גאוגרפי	מקומי (לוקלי)	מקומי, עולמי (גלובלי)	תהליכי ייצור	המוני, סדרתי	יחידני	טכנולוגיה	LOW TECH	HIGH TECH	צורת הבעלות	חברה בע"מ	שותפות	100	15 × 6.7% לכל תא בטבלה
קריטריון	חברת ברוש בע"מ	גל טכנולוגיות ייצור																							
תחום הפעילות	יצרני, מסחרי	ידע, יצרני																							
מגזר/מטרות הפעילות	המגזר הפרטי/ עסקי / הפקת רווחים	המגזר הפרטי/ עסקי / הפקת רווחים																							
מרחב פעילות גאוגרפי	מקומי (לוקלי)	מקומי, עולמי (גלובלי)																							
תהליכי ייצור	המוני, סדרתי	יחידני																							
טכנולוגיה	LOW TECH	HIGH TECH																							
צורת הבעלות	חברה בע"מ	שותפות																							

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
	6	<p>ב. שני השלבים בתהליך היזמות המתוארים בפתיח, ומאפיין אחד מתוך הכתוב לכל שלב:</p> <p>1. <u>שלב הייחודיות:</u> "מנכ"ל החברה, איתן כהן, יזם מטבעו, העלה רעיון".</p> <p>2. <u>שלב ההקשבה:</u> "הרעיון מתבסס על חקר שוק ועל סקרים וראיונות עומק שערך הזים".</p> <p>3. <u>שלב האחדות:</u> "לחברת "ברוש בע"מ" אין הידע הטכנולוגי לפיתוח המוצר, ולפיכך היא פנתה לחברת "גל טכנולוגיות ייצור", העוסקת בפיתוח טכנולוגיות חדשניות".</p> <p>4. <u>שלב החשיבה היצירתית:</u> "נציגים משתי החברות ערכו סיעור מוחות, והוחלט לבנות אב-טיפוס ובדיקת היתכנות של המוצר בקרב רופאי שיניים".</p>	100	<p>2 × 25% לכל שלב; 2 × 25% לכל מאפיין מהפתיח</p>
	6	<p>ג. ערוץ שיווק אחד למברשת השיניים החדשנית, על-פי קהל היעד שאליו תפנה החברה, וההדגשה במסר השיווקי: ערוצי השיווק המומלצים לפי קהל היעד (חברות תעופה, בתי מלון ורופאי שיניים) הם ערוצים מסורתיים ודיגיטליים:</p> <p><u>ערוצי שיווק מסורתיים:</u> סוכני מכירות, עלוני מידע בדיוור ישיר, פרסום בעיתונות הכתובה – מגזין מקצועי של רפואת שיניים / תיירות ומלונאות / תעופה.</p> <p><u>ערוצי שיווק דיגיטליים:</u> פרסום עלון המידע באתר האינטרנט של החברה, רשתות תקשורת (בקבוצת וואטסאפ של רופאי שיניים), ניוזלטר מקצועי בשלושת התחומים של קהל היעד, ברשתות חברתיות (FaceBook, LinkedIn), סרטוני הדגמה (גם לקוחות מוסדיים ייחשפו למוצר החדשני ולתועלתו לאיכות הסביבה); כתבות יח"צ באתרי תוכן נישתיים; גם טלוויזיה יכולה לבוא בחשבון.</p> <p><u>המסר</u> שיש להדגיש בעת החשיפה של מברשת השיניים החדשנית לקהל היעד הוא התועלת לאיכות הסביבה, לדוגמה: "הידעת? מדי שנה זורקים למעלה משש טונות של מברשות שיניים חד-פעמיות ברחבי העולם".</p> <p>– שמירה על היגיינה של המוצרים. – עלויות נוחות.</p>	100	<p>50% לערוץ השיווק; 50% למסר</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה**, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
3	18 6	<p>אתיקה</p> <p>א. שלושה מושגי יסוד באתיקה שבאים לידי ביטוי בדגשים שנרשמו בנוגע למסר השיווקי, והסבר כל מושג:</p> <p>1. <u>אחריות חברתית</u>: עוסקת לרוב בשמירה על איזון בין התפתחות כלכלית חומרית ובין רווחת החברה והסביבה.</p> <p>2. <u>אחריות תאגידית</u>: פעולות ארגוניות ותהליכי קביעת מדיניות באשר לפעולות אלה, הנעשים על בסיס ערכי מוסר והחורגים מעבר לשיקולים של תפוקה, יעילות ורווחיות, וזאת למען קידום הדאגה לעובדים, לציבור, ללקוחות ולסביבה.</p> <p>3. <u>פעילות לפי כללי אתיקה מקצועית</u>: כללים המיוחדים לעיסוק או לענף מסוים. הכללים נוגעים להתנהלות של קבוצות ובעלי עניין מקצועי. הכללים באים להגן על אנשי המקצוע ועל מקבלי השירות כאחד. הנחת המוצא היא תום לב ויושרה משני הצדדים.</p> <p>4. <u>ערכים</u>: פעילות על-פי אמות מוסר שנובעות מן הצדק הטבעי, כגון יושר. ערך מוגדר כדבר שהוא בגדר הראוי.</p> <p><u>ערכי יושר ויושרה ושקיפות</u>: אמירת אמת, כנות, הגינות, אמינות, שקיפות במובן של "אמת בפרסום" – דיווח אמת, אי-הטעיה ואי-הולכת שולל, כיבוד זכותו של הציבור לדעת מה הוא קונה.</p> <p><u>ערך הנאמנות</u>: מסירות, נכונות להשקעה, ערך שמהווה מרכיב יסודי ובסיס לקיומה של מערכת מוצלחת.</p> <p>5. <u>אימוץ קוד אתי ארגוני</u>: הקוד מכוון את עובדי הארגון לפעול על-פי הנחיות וכללי התנהגות ברורים ומתוך מחויבות לחברה ולבעלי העניין כאחד. הוא משקף את התפיסה הקולקטיבית של הארגון בעניין של מה ראוי, מסייע לגבש תרבות ארגונית וערכית אשר מבססת יחסי אמון בין החברה לבעלי העניין שלה.</p>	100	<p>3 × 16.7% לכל מושג; 3 × 16.7% לכל הסבר</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה**, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
	6	<p>ב. התופעה של התנהגות ארגונית לא אתית היא מנהיגות מתעמרת או התעמרות בעבודה.</p> <p>הגדרה: מנהיגות מתעמרת היא דרך ניהול המנווטת את מהלכיה מתוך ראייה אגוצנטרית של המנהיג. תפיסה זו נובעת מחוסר ביטחון וחשש לאיבוד שליטה של המנהיג כלפי הכפופים לו. היא מתאפיינת בהתנהלות מניפולטיבית, נקמנות, הקנטה, הענשת יתר ועד לפיטורים.</p> <p>או:</p> <p>התנהגות בין-אישית החוזרת על עצמה והמפרה נורמות ארגוניות ו/או חברתיות של התנהגות בין-אישית ראויה ("משליט אימה ולעיתים אף מעליב ומשפיל את עובדיו"). היא תיחשב פוגענית כאשר הנפגע חש שהיא פוגעת בבריאותו הפיזית או הנפשית ו/או כאשר הוא חש שהיא יוצרת בעבורו סביבת עבודה עוינת ("מבחינתי הגיעו מים עד נפש").</p>	100	<p>50% לציון מנהיגות מתעמרת; 50% להגדרה</p>
	6	<p>ג. שתי דרכים שבאמצעותן יכולה הנהלת הארגון לצמצם את היקף התופעה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • פיתוח דרכים ליצירת תקשורת אפקטיבית בין כל דרגי העובדים בנושא אתיקה ארגונית. • פיתוח הקוד האתי והפצתו בארגון, הבהרה לעובדים כי הם אמורים לפעול ברוח הקוד. • פיתוח אמצעים לכפיית התנהגות על-פי הקוד האתי הכוללים דרכי ענישה למפרים את הקוד, ושיטות תגמול לאלו שהיטיבו להשתמש בו לפתרון בעיות אתיות קשות. • מינוי אחראי לנושא אתיקה בארגון, שייעץ לעובדים בשאלות בעלות השלכות אתיות, ועידוד הדיווח. העובדים יכולים לפנות אליו ולדווח (גם באופן דיסקרטי) על התנהגות שהיא בלתי ראויה בעיניהם. לעודד בארגון תרבות של דיווח על מקרים כאלה. • הדרכה פנים-ארגונית בנושא (הדרכת חובה). יש לשקף למנהלים ולעובדים בכל הדרגים את הציפיות להתנהגות ראויה, לעודד דיווח על התנהגות פסולה ולהתחייב לפעול כנגד מתעמרים הן ברמה הארגונית והן ברמה הפלילית, ובכך להבטיח סביבת עבודה בטוחה ומכבדת לכלל העובדים. 	100	<p>2 × 50% לכל דרך</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה**, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
4	18	<p>להתייעץ ולהדריך – להדריך ולחזק את המנהלים וביניהם גם את מנהל מחלקת הבטיחות על מיומנויות ניהול העובדים. להסביר להם את הגבולות המותרים בהתנהגותם כלפי העובדים ואת הנורמות שלפיהן עליהם לנהוג.</p>		
	6	<p>מנהיגות</p> <p>א. שתי צורות של סמכות מתוך הפתיח, וציטוט מתאים לכל צורה:</p> <p>1. <u>סמכות חוקית</u>: "בפרישתו העביר את הבעלות על החברה ואת ניהולה לידי בתו שרה... והיא מנהלת אותה ביד רמה". [סמכות הנובעת מהמיקום הגבוה של המנהל במדרג הארגוני. כפיפיו מקבלים עליהם את סמכותו מכוח מינויו למנהלם].</p> <p>2. <u>סמכות מסורתית</u>: "יואב עדיין מגיע מדי יום לחברה, אף שאינו נחשב לעובד מן המניין... העובדים הוותיקים, שמוקירים את פועלו ומעריכים את מקצועיותו, ממהרים לציית להוראותיו ומקשיבים לעצותיו".</p> <p>[סמכות שנובעת ממעמדו של אדם לאורך זמן. סמכות זו אינה מבוססת על חוק או על כוח פיזי, אלא על מסורת, אמונה, נורמות חברתיות והרגלים. סמכות שהלגיטימציה שלה נובעת מדפוסי תרבות קבועים ומקובלים ובהם יש ייחוד מסוים לאנשים מסוימים או לבעלי סטטוס מסוים. ייחוד זה מקנה להם סמכות].</p>	100	<p>2 × 25% לכל צורת סמכות; 2 × 25% לכל ציטוט</p>
	6	<p>ב. סגנון המנהיגות של עידן הוא מנהיגות מעצבת (מתמירה). השיטה להפעלת עובדים שהוא נוקט היא היועצות משותפת.</p> <p><u>הסבר</u>: בפגישה הראשונה שקיים עם עובדיו ביקש לגבש עימם יחד תוכנית פעולה ודרכי ביצוע להשגת מטרת הפרויקט. שיתוף העובדים בגיבוש תוכנית הפעולה ודרכי הביצוע תורם לתחושת שותפות והערכה ומגביר את המחויבות והמוטיבציה שלהם.</p>	100	<p>40% לסגנון המנהיגות; 40% לשיטת ההפעלה; 20% להסבר השיטה</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה**, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
	6	<p>ג. סגנון המנהיגות של יחזקאל הוא מנהיגות נמנעת (שב והנח).</p> <p>השיטה להפעלת עובדים שהוא נוקט היא הפעלה עצמית. הסבר: בפגישה הראשונה שקיים עם עובדיו הוא הציג בפניהם את מטרות הפרויקט ואמר כי הוא משאיר בידיהם את הבחירה בדרכי הפעולה להשגת המטרות. שיטת הפעלה זו מסירה מהמנהל את הצורך לייחד זמן לפעולות עובדיו, הנהנים מאוטונומיה בעבודתם, והוא ייכנס לתמונה רק במקרים חריגים.</p>	100	<p>40% לסגנון המנהיגות; 40% לשיטת הפעלה; 20% להסבר השיטה</p>
5	18	<p>יזמות ואתיקה</p>		
	6	<p>א. חשוב להיעזר במנטור לצורך הקמה והפעלה של מוסד פיננסי וירטואלי. שימוש בבינה מלאכותית מעלה בעיות וסיכונים שונים, ומנטור יכול ללמד את הארגון איך להימנע מסיכונים ואיך לקדם את המיזם: הוא יכול להפחית את החששות ולהציע דרכים להתמודדות עם בעיות בהשמת הבינה המלאכותית (ניהול מידע בסודיות מובטחת) ולסייע לחברה בהצגת היתרונות שיש במוסד פיננסי וירטואלי וגם יסייע לה בהסברת הפילוסופיה והמדיניות שלה בפני הלקוחות.</p> <p>עבודה עם מנטור שהיה שותף למיזמים דומים תאפשר לקבל מידע נוסף, ללמוד מטעויות שנעשו במיזמים דומים ולקצר באופן משמעותי את הדרך להצלחת המיזם.</p>	100	נדרש הסבר
	6	<p>ב. הסבר דבריו של היזם:</p> <p>היזמות בתחום הבינה המלאכותית, שמעלה גם בעיות מוסר ואתיקה (ודורש התנהגות חדשה הן של עובדים והן של לקוחות הארגון) חייבת להיות מלווה בתוכנית אתיקה ארגונית, וזאת כדי להגדיר את זכויותיהם וחובותיהם של עובדי הארגון ולקבוע את מחויבותם כלפי הלקוחות; כדי להעניק לפעילות הפיננסית הווירטואלית מעמד חוקי, ולהסביר שהפעילות לא תזיק ללקוחות אלא רק תטיב עימם. פעילות פיננסית על-פי ערכים ואתיקה מגדילה את הסיכוי להצלחתה.</p> <p>השימוש הנכנס בכלי בינה מלאכותית, דורש התנהגות חדשה הן של עובדים והן של לקוחות הארגון והיא טומנת בתוכה סכנות אתיות לא מעטות.</p>	100	נדרש הסבר

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
	6	<p>ג. שני ערכים שיש לכלול בקוד האתי של מוסד פיננסי וירטואלי, והסבר חשיבותם לפי הפתיח:</p> <p>היות שמדובר בתחום חדש שמעלה חששות וסיכונים מבחינת דליפת מידע לגורמים אחרים או שימוש במידע האישי לצרכים שאינם קשורים לשירות הפיננסי, וכמו כן היות שמדובר בכספים שאנשים שמים בידיהם הנאמנות של ארגונים שינהלו אותם, חשוב מאוד לכלול בקוד ערכים כגון אלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - שקיפות - הגינות והוגנות - אמינות - יושר - שמירה על סודיות המידע של לקוחות - אחריות - אחריותיות. <p>ערכים נוספים:</p> <p><u>מקצועיות</u> – הלקוח סומך על מקצועיותו של מי שהוכשר לנהל כספים, לקבל החלטות מושכלות בשוק הפיננסי וכעת עליו לסמוך על קבלת החלטות שנעשית על ידי מכונה.</p> <p><u>נאמנות</u> – הלקוח מצפה שמי שמתעסק בענייניו הכספיים יקבל החלטות לטובתו וישרת את האינטרסים הכלכליים שלו. האם המכונה תוכל להבטיח זאת?</p> <p><u>סודיות</u> – התכונה שלפיה מידע לא יהיה זמין לרשות יחידים, ישויות או תהליכים בלתי מורשים. מספיק שהודעת דואל רגישה תישלח לאדם הלא נכון, וכך תופר הסודיות.</p> <p><u>שלמות הנתונים</u> – שמירה והבטחת הדיוק והשלמות של הנתונים לאורך מחזור החיים כולו. כלומר, שלא ניתן לשנות את הנתונים באופן לא מורשה או לא מבוקר. אי-שמירה על שלמות משמעותה פגיעה בדיוק הנתונים ואובדן אמון במידע.</p> <p><u>זמינות</u> – המידע חייב להיות זמין בעת הצורך. כל מערכות המחשב המשמשות לאחסון ולעיבוד של המידע חייבים לתפקד כראוי. הבטחת הזמינות כרוכה במניעת התקפות של מניעת שירות.</p>	100	<p>2 × 25% לכל ערך; 2 × 25% לכל הסבר (או 50% להסבר אחד לגבי שני הערכים)</p>

דגם תשובות לשאלון **מינהל וכלכלה**, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
6	18 7	<p>קבלת החלטות</p> <p>א. שני שלבים בתהליך קבלת החלטות, וציטוט כל שלב מהפתיח.</p> <p>1. <u>תיאור הבעיה והגדרתה</u>: "ועד התלמידים של שכבת כיתות י"ב צריך לקבל החלטות בנוגע למסיבת סיום הלימודים של תלמידי השכבה" [למשל הבחנה בין הצורך (בעובדים) ובין הדרישה (להעניק לעובדים חדשים יחס ותנאים הולמים כדי שלא יברחו)].</p> <p>2. <u>איסוף מידע ואינטגרציה שלו</u>: "חברי הוועד החלו לחפש אולם יוקרתי שמכיל מקום מספיק ל-150 המשתתפים במסיבה, אפשרויות שונות לתוכנית הערב וביררו מחירים".</p> <p>3. <u>גיבוש חלופות</u>: "שני תלמידים היו סבורים שההחלטות צריכות להתקבל בתהליך מסודר, שבו יובאו בחשבון כל השיקולים הרלוונטיים ותיבדקנה כל האפשרויות המתאימות".</p>	100	<p>2 × 25% לכל שלב; 2 × 25% לכל ציטוט</p>
7	7	<p>ב. שתי גישות לקבלת החלטות, וציטוט שמתאים לכל גישה:</p> <p>1. <u>מודל השבעת הרצון</u>: "שלושת התלמידים... הציעו "להעתיק" מהמסיבה שהתקיימה בשנה שעברה על כל פרטיה. לדעתם, הדבר יחסוך זמן, ויכוחים מיותרים, התלבטות, חיפושים וכסף, וגם ישביע את רצון התלמידים".</p> <p>2. <u>הגישה הכלכלית-רציונלית</u> (על-פי מילטון פרידמן): "שני תלמידים היו סבורים שההחלטות צריכות להתקבל בתהליך מסודר, שבו יובאו בחשבון כל השיקולים הרלוונטיים ותיבדקנה היטב כל האפשרויות המתאימות".</p>	100	<p>2 × 25% לצייון כל גישה; 2 × 25% לכל ציטוט</p>
4	4	<p>ג. משוב מספק למקבלי ההחלטות מידע על החלטתם, גם בשלבים השונים של קבלת החלטות ולא רק בסופו. לפי המשוב יכול מקבל ההחלטה להעריך אם ביצע נכון כל שלב בתהליך או להעריך את אפקטיביות ההחלטה לאחר ביצועה. באופן זה הארגון נעשה ארגון לומד שבו אנשיו משפרים בהתמדה את יכולותיהם להפיק את התוצאות שהם רוצים באמת.</p>	100	<p>נדרש הסבר לחשיבותו של המשוב בתהליך ק"ה</p>

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
7	14	<p>פרק שני: מבוא לכלכלה ומימון (28 נקודות)</p> <p>תשובה מלאה על כל אחת מהשאלות בפרק זה מזכה ב-14 נקודות. מותר לנבחן לענות, באופן מלא או חלקי, על מספר שאלות כרצונו, אך סך הנקודות שיוכל לצבור בפרק זה לא יעלה על 28 נקודות.</p> <p>מאקרו-כלכלה: חישוב התוצר לפי ביקושים, תקציב הממשלה; מימון: ערך נוכחי של סדרת תשלומים</p>		
	2	<p>א. הסבר במונחי מאקרו-כלכלה:</p> <p>יצוא (EXPORT) מתאר את סך שווי הסחורות והשירותים המיוצרים במשק ונרכשים על ידי תושבי חוץ.</p> <p>יבוא (IMPORT) מתאר את סך הסחורות והשירותים המיוצרים בחו"ל ונרכשים על ידי תושבי המשק.</p> <p>עודף יצוא (EX – IM) מתאר את שווי המוצרים המיוצאים מהמשק בקיזוז שווי המוצרים המיובאים למשק.</p>	100	3 × 33.3% לכל הסבר
7		<p>ב. 1. אם מחיר מוצרי החשמל בעולם ירד, אז צרכני משק "תובל" יעדיפו לייבא יותר מוצרי חשמל ממשקים אחרים, ולפיכך:</p> <p>– כמות מוצרי החשמל שייבאו תושבי המשק תגדל, מכיוון שמחיר המוצרים בעולם זול יותר ומשתלם יותר.</p> <p>– כמות מוצרי החשמל שייצרו היצרנים המקומיים במשק תקטן: היצרנים בארץ מתחרים עם מחירי חו"ל, וייאלצו להוריד מחירים, אך במחיר נמוך יותר ישתלם להם לייצר כמות קטנה יותר.</p> <p>– מחיר מוצרי החשמל במשק ירד: מחיר מוצר מיובא שווה למחיר העולמי שלו (בקיזוז עלויות הובלה ומיסים), ואם המחיר העולמי ירד, היצרנים בארץ ייאלצו להוריד מחירים.</p> <p>2. עודף היצוא יקטן לעומת השנה הקודמת, מכיוון שמחיר חו"ל נמוך יותר והיצואנים ייצרו פחות. היבוא לארץ גדול יותר בשנה זו. $EX - IM \uparrow = \text{עודף יצוא} \downarrow$</p>	100	75% לתת-סעיף 1 (3 × 12.5% לכל שינוי, 3 × 12.5% לכל הסבר); 25% לתת-סעיף 2 (12.5% לשינוי, 12.5% להסבר)

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
	5	<p>ג. ע"נ של סדרת תשלומים שווים (P) בסך 800 ש"ח, למשך 10 חודשים (t), בריבית חודשית (r) בשיעור 2%:</p> <p>חישוב בעזרת לוח מקדמי ערך נוכחי סדרתי:</p> $PV = P \left(\frac{t}{r} \text{ מענס} \right) = 800 \cdot \left(\frac{10}{2} \text{ מענס} \right) = 800 \cdot 8.983$ <p>PV = <u>7,186.4 ₪</u></p> <p>ניתן לחשב גם כך:</p> $PV = P \cdot \frac{[1 - (1+r)^{-t}]}{r} = 800 \cdot \frac{[1 - (1+0.02)^{-10}]}{0.02}$ <p>PV = <u>7186.07 ₪</u></p>		
8	14	<p>מבוא לכלכלה: ביקוש והיצע בשוק המוצר; שיווי משקל בשוק המוצר; מימון: ריבית פשוטה וריבית דריבית</p>		
	3	<p>א. 1. בנקודת שיווי המשקל המתוארת בגרף:</p> <p>מחיר (P) לק"ג אורז = 8 ש"ח, וכמות (Q) האורז הנרכשת = 3,000 ק"ג.</p> <p>מכאן שסך הוצאות הצרכנים על רכישת אורז הוא:</p> $P \cdot Q = 8 \cdot 3,000 = \underline{24,000 \text{ ₪}}$ <p>2. אם מחיר ק"ג אורז יהיה 10 ש"ח, ובהנחה שאין תזוזה בעקומות, ישרור במשק עודף היצע.</p> <p><u>הסבר</u>: מחיר אורז בנקודת שיווי משקל הוא 8 ש"ח, ואם המחיר בשוק גבוה יותר, היצרנים יציעו יותר אורז היות שהם רוצים להרוויח יותר, אך במחיר גבוה זה הצרכנים יבקשו לרכוש פחות אורז. לכן היצרנים במשק יישארו עם עודפים, ובמשק יהיה עודף היצע של אורז.</p>	100	50% לתת-סעיף 1; 50% לתת-סעיף 2 (25% לעודף היצע, 25% להסבר)
	6	<p>ב. לאחרונה ירדו מחירי הדשנים המשמשים לגידול אורז.</p> <p>1. השפעת ירידת מחירים זו על ארבעת המשתנים האלה בשוק:</p> <ul style="list-style-type: none"> - הביקוש לאורז לא ישתנה. - ההיצע של אורז יגדל (עקומת ההיצע תזוז ימינה). - הכמות הנרכשת של אורז בנקודת שיווי המשקל תגדל. - מחיר אורז בנקודת שיווי המשקל ירד. 	100	50% לתת-סעיף 1 (4 × 12.5% לכל השפעה)

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה
		<p>2. תיאור סכמתי של כל ההשפעות שצוינו בסעיף ב'1:</p> <p>מחיר, P, ק"ג אורז (בש"ח) Q, כמות, אורז (בק"ג) $P_0 = 8$ P_1 $Q_0 = 3,000$ Q_1 D_0, S_0, S_1, E_0, E_1</p>		<p>50% לתת-סעיף 2) $4 \times 12.5\%$ להצגת כל שינוי בסרטוט)</p>
	5	<p>ג. שיעור הריבית הכולל לשנתיים שהבטיח כל אחד מהמוסדות: מוסד פיננסי א': ריבית חודשית בשיעור 2% לתקופה של 24 חודשים: $R = (1 + r)^t - 1 = (1 + 0.02)^{24} - 1 = 1.6084 - 1 = 0.6084 = 60.84\%$ מוסד פיננסי ב': ריבית רבעונית בשיעור 6% לתקופה של 8 רבעונים: $R = (1 + r)^t - 1 = (1 + 0.06)^8 - 1 = 1.5938 - 1 = 0.5938 = 59.38\%$</p> <p>מסקנה: כדאי לשוקי להפקיד את כספו במוסד א', שהבטיח ריבית גבוהה יותר.</p>	100	<p>$2 \times 45\%$ לכל חישוב; 10% למסקנה</p>
9	14	<p>מבוא לכלכלה: ש"מ בשוק תחרותי, תזוזה של עקומות הביקוש וההיצע; מימון: הלוואה לפי החזר קרן קבוע</p>		
	5	<p>א. השפעת הנזק על ארבעת המשתנים האלה בשוק: - הביקוש לעגבניות שרי לא ישתנה. - ההיצע של עגבניות שרי יקטן (עקומת ההיצע תזוז שמאלה). - הכמות הנרכשת של עגבניות שרי בנקודת ש"מ תקטן. - מחיר עגבניות שרי בנקודת ש"מ יעלה.</p>	100	<p>$4 \times 12.5\%$ לכל השפעה</p>

דגם תשובות לשאלון מינהל וכלכלה, סמל 839381, קיץ תשפ"ד

השאלה	ניקוד בנק'	פתרון	ניקוד ב-%	הנחיות להערכה																																			
	4	<p>ב. השפעת השינוי במחיר עגבניות השרי על הביקוש לעגבניות מגי ועל מחירן: עגבניות מגי הן מוצר תחליפי לעגבניות שרי, ולכן אם עגבניות שרי יקרות יותר מבעבר, הצרכנים יבקשו לרכוש יותר עגבניות מגי, כלומר הביקוש לעגבניות מגי יעלה (עקומת הביקוש D תזוז ימינה), ומחיר עגבניות המגי יעלה.</p>	100	<p>2 × 25% לכל השפעה; 50% להסבר המתייחס למוצרים תחליפיים</p>																																			
	5	<p>ג. נתוני ההלוואה: סכום ההלוואה $K = 12,500$ מספר חודשים $t = 5$ הריבית החודשית $r = 0.02$ סכום הקרן להחזר בכל חודש: $\frac{12,500}{5} = 2,500$</p> <p>לוח סילוקין של ההלוואה על-פי תנאי החוזר:</p> <table border="1" data-bbox="555 1182 1222 1529"> <thead> <tr> <th>מס' תשלום</th> <th>תשלום קרן</th> <th>תשלום ריבית</th> <th>סה"כ תשלום</th> <th>יתרת קרן</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>12,500</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2,500</td> <td>$12,500 \cdot 0.02 = 250$</td> <td>2,750</td> <td>10,000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>2,500</td> <td>$10,000 \cdot 0.02 = 200$</td> <td>2,700</td> <td>7,500</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>2,500</td> <td>$7,500 \cdot 0.02 = 150$</td> <td>2,650</td> <td>5,000</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>2,500</td> <td>$5,000 \cdot 0.02 = 100$</td> <td>2,600</td> <td>2,500</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>2,500</td> <td>$2,500 \cdot 0.02 = 50$</td> <td>2,550</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	מס' תשלום	תשלום קרן	תשלום ריבית	סה"כ תשלום	יתרת קרן	0				12,500	1	2,500	$12,500 \cdot 0.02 = 250$	2,750	10,000	2	2,500	$10,000 \cdot 0.02 = 200$	2,700	7,500	3	2,500	$7,500 \cdot 0.02 = 150$	2,650	5,000	4	2,500	$5,000 \cdot 0.02 = 100$	2,600	2,500	5	2,500	$2,500 \cdot 0.02 = 50$	2,550	0	100	<p>20 × 5% לכל תא בטבלה</p>
מס' תשלום	תשלום קרן	תשלום ריבית	סה"כ תשלום	יתרת קרן																																			
0				12,500																																			
1	2,500	$12,500 \cdot 0.02 = 250$	2,750	10,000																																			
2	2,500	$10,000 \cdot 0.02 = 200$	2,700	7,500																																			
3	2,500	$7,500 \cdot 0.02 = 150$	2,650	5,000																																			
4	2,500	$5,000 \cdot 0.02 = 100$	2,600	2,500																																			
5	2,500	$2,500 \cdot 0.02 = 50$	2,550	0																																			